

ПРОТОКОЛ № 2

засідання Національної комісії з питань Червоної книги України

9 листопада 2017 р.

м. Київ

ПРИСУТНІ: члени Національної комісії з питань Червоної книги України: перший заступник голови, віце-президент НАН України академік НАН України **Кошечко В.Г.**; директор Департаменту охорони природних ресурсів Мінприроди України **Томахін М. Л.**; начальник управління лісового господарства Держлісагентства України **Романовський В. Ф.**; заст. директора Департаменту охорони, використання водних біоресурсів та ліцензування Держрибагентства України **Плічко В. Ф.**; відповідальний секретар Комісії, заст. директора Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України **Харченко В. О.**; чл.-кор. НАН України, директор Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, голова Секції з питань охорони рослинного світу, заст. голови Комісії **Мосякін С. Л.**; заст. директора ДНУ «Інститут еволюційної екології НАН України **Бурда Р. І.**; заст. директора Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України **Гапоненко М. Б.**; г. н. с. Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України **Гелюта В. П.**; чл.-кор. НАН України, зав. відділу Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України **Дідух Я. П.**; зав. відділу Інституту екології Карпат НАН України **Кагало О. О.**; с. н. с. Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України **Гайова В. П.**; заст. директора Ботанічного саду ім. акад. О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка **Коломійчук В. П.**; ректор Херсонського державного університету **Ходосовцев О. Є.**; зав. відділу Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України **Царенко П. М.**; зав. відділу Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України **Мельник В. І.**; заст. директора Департаменту охорони природних ресурсів Мінприроди України **Мовчан М. М.**; с. н. с. Поліського філіалу УкрНДЦІГА ім. Г.М. Висоцького Держлісагентства України та НАН України **Орлов О. О.**; чл.-кор. НАН України, директор Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України голова Секції з питань охорони тваринного світу, заст. голови Комісії **Акімов І. А.**; зав. відділу Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України **Аністратенко В. В.**; начальник відділу охорони тваринного світу Департаменту охорони природних ресурсів Мінприроди України **Домашнінець В. Г.**; зав. відділу Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України **Корнєєв В. О.**; зав. кафедри Навчально-наукового центру «Інститут біології» Київського національного університету імені Тараса Шевченка **Лукашов Д. В.**; с. н. с. Національного науково-природничого музею НАН України **Манило Л. Г.**; зав. відділу Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України **Межжерін С. В.**; с. н. с. Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України **Некрасова О. Д.**; директор Інституту еволюційної екології НАН України **Радченко В. Г.**; секретар Секції з питань

охорони тваринного світу, н. с. Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена
Козиненко І. І.

Головуючий: перший заступник голови Національної комісії з питань Червоної
книги України, віце-президент НАН України академік НАН України
Кошечко В. Г.

Секретар: заст. директора Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України
Харченко В. О.

Запрошені: Полуйко В. Ю., заступник Міністра екології; Шеремет І. М.,
начальник Відділу мисливського господарства та полювання Держлісагентства,
Т. М. Андрейшина, представник народного депутата; журналісти.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Вступне слово першого заступника голови комісії ак. НАН України, віце-президента НАН України В. Г. Кошечка.
2. Щодо збереження лося європейського
3. Розгляд клопотань щодо вилучення з природи об'єктів Червоної книги
4. Публікація на сайті МСОП Українського перекладу брошури «Категорії та Критерії Червоного Списку МСОП»
5. Створення веб-сторінки Комісії
6. Поточні справи

СЛУХАЛИ:

Академік НАН України В. Г. Кошечко звернув увагу присутніх на актуальність поставлених перед Комісією питань, особливо питання збереження лося європейського. З цього приводу відбулося кілька нарад у Мінприроди та Інституті зоології. До Президії НАН України, Інституту зоології і Комісії надійшло багато листів як на підтримку заборони полювання і внесення до Червоної книги, так і проти. Президент НАН України, академік НАН України Б. Є. Патон погодив наказ Мінприроди від 03.02.2017 № 41 «Про заборону полювання на лося», яким вводиться заборона полювання на нього на сім років. На цьому тижні Мінприроди оголосило тендер на науково-дослідну роботу щодо "Оцінки стану популяції лося європейського в Україні та розроблення рекомендацій щодо заходів його збереження та відтворення". На минулому засіданні ми доручили Сергію Віталійовичу Межжеріну підготувати обґрунтування необхідності внесення лося до ЧКУ. Потім був оголошений порядок денний.

1. Щодо збереження лося європейського.

СЛУХАЛИ:

Проф. С. В. Межжерін довів до відома Комісії інформацію щодо необхідності внесення лося європейського до Червоної книги України (див. Додаток 1).

Питання задали: В. Г. Кошечко, М. М. Мовчан, В. Г. Радченко, Я. П. Дідух, І. А. Акімов.

В дискусії взяв участь В. Ю. Полуйко.

СЛУХАЛИ:

Чл.-кор. НАН України І. А. Акімов проінформував комісію про результати розгляду даного питання Секцією з питань охорони тваринного світу (Додаток 2)

та нарадою щодо збереження лося європейського, яка відбулася 25 жовтня 2017 р. в Інституті зоології НАН України (Додаток 3).

До комісії також надійшов лист завідувача міжвідомчої Азово-Чорноморської орнітологічної станції, д.б.н. Й. І. Чернічка (Додаток 4).

Питання задали: С. А. Афанасьєв, В. Г. Радченко (до В. Ю. Полуйка).

В дискусії взяли участь: В. Ю. Полуйко, Я. П. Дідух, В. А. Костюшин, С. В. Межжерін, В. Г. Радченко, М. М. Мовчан, С. Л. Мосякін, В. Г. Кошечко.

В. Г. Кошечко: Отже, більшістю виступаючих була висловлена пропозиція:

Вважати за доцільне рекомендувати Мінприроди України внести лося європейського до Червоної книги України. Водночас, вважати за необхідне проведення моніторингу сучасного стану популяцій цього виду в Україні та існуючих для нього загроз, на що потрібне виділення цільового фінансування від Мінприроди.

Ставимо цю пропозицію на голосування. Далі голова засідання ознайомив присутніх з процедурою голосування.

За проведення відкритого голосування проголосувало 14 з 31 членів комісії, 2 члени утримались, отже вирішено провести таємне голосування.

До лічильної комісії пропонується внести В. В. Аністратенка, С. О. Афанасьєва, Р. І. Бурду, В. О. Харченка. За цю пропозицію проголосували одноголосно.

Голосування

З 36 членів Національної комісії з питань Червоної книги України в засіданні брали участь 31. За внесення лося європейського до Червоної книги України проголосувало – 24 члени Комісії; проти – 6, недійсний бюлетень 1. Протокол голосування додається (Додаток 5).

ВИРІШИЛИ

Вважати за доцільне рекомендувати Мінприроди України внести лося європейського до Червоної книги України. Водночас, вважати за необхідне проведення моніторингу сучасного стану популяцій цього виду в Україні та існуючих для нього загроз, на що потрібне виділення цільового фінансування від Мінприроди. Доручити В. О. Харченку організувати підготовку подання до Мінприроди України з рекомендацією внести лося до Червоної книги України.

2. Розгляд клопотань щодо вилучення з природи об'єктів Червоної книги.

РОЗГЛЯНУЛИ

Лист НПП «Верховинський» від 08.06.17 № 257 на виконання рішення Національної комісії з питань Червоної книги України від 20.04.17 стосовно дозволу на збір яєць тетерука та глушця.

доповідач Акімов І. А.

ВИРІШИЛИ

1. Надати НПП «Верховинський» дозвіл на збір 10 яєць глушця у цілях подальшого розведення в штучних умовах.

2. Звернутися до Мінприроди України з проханням фінансувати програму відтворення популяцій глушця в Україні.

Рішення прийнято 30 голосами проти 1

РОЗГЛЯНУЛИ

Клопотання від 04.10.2017 №113/438 Інституту гідробіології НАН України на добування видів тварин, занесених до Червоної книги України у 2017-2018 рр. Планується обережне вилучення наступних видів: міноги угорської, яльця-андруга, пічкура дунайського, харіуса європейського, лосося дунайського, чопа великого, чопа малого, йоржа смугастого, марени звичайної, марени дунайсько-дністровської, по 50 екз. кожного виду з подальшим випуском. Дослідження буде проведене для здійснення ревізії червонокнижних видів риб басейну р. Тиси.

доповідач Акімов І. А.

ВИРІШИЛИ

Надати Інституту гідробіології НАН України дозвіл на тимчасове вилучення у 2017-2018 рр. наступних видів: міноги угорської, яльця-андруга, пічкура дунайського, харіуса європейського, лосося дунайського, чопа великого, чопа малого, йоржа смугастого, марени звичайної, марени дунайсько-дністровської у кількості по 50 екз. кожного виду з подальшим випуском у природу.

Рішення прийнято одноголосно

РОЗГЛЯНУЛИ

Клопотання науково-дослідної установи «Український науковий центр екології моря» (УкрНЦЕМ) від 20.10.2017 № 01/5-340 щодо отримання дозволу на збір останків загиблих китоподібних тварин, занесених до Червоної книги України на узбережжі Азовського і Чорного морів на території Одеської, Херсонської, Миколаївської і Запорізької областей з 1 листопада 2017 р. до 1 листопада 2020 р. А саме: морської свині – 300 особин, афаліни – 150 особин, дельфіна звичайного – 150 особин.

доповідач Акімов І. А.

ВИРІШИЛИ

Надати науково-дослідній установі «Український науковий центр екології моря» (УкрНЦЕМ) дозвіл на збір останків загиблих китоподібних тварин (морської свині – 300 особин, афаліни – 150 особин, дельфіна звичайного – 150 особин), занесених до Червоної книги України на узбережжі Азовського і Чорного морів на території Одеської, Херсонської, Миколаївської і Запорізької областей з 1 листопада 2017 р. до 1 листопада 2020 р.

Рішення прийнято одноголосно

4. Публікація на сайті МСОП Українського перекладу брошури «Категорії та Критерії Червоного Списку МСОП»

СЛУХАЛИ:

В. О. Харченко проінформував Комісію про розміщення українського перекладу брошури «Категорії та Критерії Червоного Списку МСОП» на сайті МСОП.

ВИРІШИЛИ

Інформацію взяти до відома. Подякувати всім, хто працював над перекладом.

5. 5. Створення веб-сторінки Комісії

СЛУХАЛИ:

В. О. Харченко запропонував клопотати перед Центром практичної інформатики НАН України про створення офіційної сторінки Комісії. Це питання публічності – того, наскільки Комісія готова до публікації своїх протоколів і рішень. Ентузіастами вже створена сторінка "Прихильники Червоної книги" на ФБ <https://www.facebook.com/groups/1076809629112317/> але вона не може бути офіційним виданням Комісії.

ВИРІШИЛИ

Доручити **В. О. Харченку** ініціювати це питання перед Центром практичної інформатики НАН України і забезпечити наповнення сторінки.

Перший заступник голови
Національної комісії з питань
Червоної книги України
віце-президент НАН України
академік НАН України

В. Г. Кошечко

Відповідальний секретар

В. О. Харченко